

การศึกษาทัศนคติด้านความรุนแรงต่อสตรีของสตรีในชุมชนเมือง

A STUDY OF ATTITUDES ON VIOLENCE AGAINST WOMEN OF WOMEN IN URBAN COMMUNITY

ศศิธรรัตน์ มาประณีต
Hathairat Marpraneeet

ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Department of Sociology, Faculty of Social Science, Srinakharinwirot University.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ศึกษาระดับทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีของสตรีที่อาศัยในชุมชนเมือง และความแตกต่างทางลักษณะภูมิหลังและทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษต่อทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทัศนคติด้านสาเหตุของความรุนแรงต่อสตรี 2) ทัศนคติด้านความรุนแรงในครอบครัว 3) ทัศนคติด้านความรุนแรงทางเพศ 4) ทัศนคติด้านความรุนแรงทางจิตใจ และ 5) ทัศนคติด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามของสตรีที่อาศัยอยู่ในชุมชนนวลจิต เขตวัฒนา กรุงเทพฯ จำนวน 200 คน

ผลการวิจัยระดับทัศนคติพบว่า สตรีมีทัศนคติด้านความรุนแรงทางเพศ และด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสาเหตุของความรุนแรงต่อสตรี ด้านความรุนแรงในครอบครัว และด้านความรุนแรงทางจิตใจ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างทางลักษณะภูมิหลังและทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่า สตรีที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติด้านสาเหตุของความรุนแรงต่อสตรี ด้านความรุนแรงในครอบครัว และด้านความรุนแรงทางเพศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีความต่างกันด้านความรุนแรงทางจิตใจและด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับสตรีที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีทัศนคติความรุนแรงทางเพศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ สตรีที่มีทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี 5 ด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ทัศนคติ ความรุนแรงต่อสตรี ชุมชนเมือง

Abstract

There are two purposes of his research. The first purpose is to study the attitudinal level on violence against women (VAW) of women in urban community in five areas: 1) attitude to causes of VAW 2) attitude to domestic violence 3) attitude to sexual violence 4) attitude to emotional violence and 5) attitude to participation in protecting and solving VAW. The second purpose is to compare the differences of demographic characteristics and attitude to gender

equity in the five attitudinal areas of VAW. The total number of the sample group was 200 women living in Nualjit Community, Wattanna Distirict, Bangkok.

The research findings in the attitudinal level on VAW indicate that women highly have attitude to sexual violence and participation in protecting and solving VAW. Moreover, women moderately have attitude to causes of VAW, domestic violence and emotional violence. When comparing the differences of demographic characteristics and attitude to gender equity in the five attitudinal areas on VAW, the research finds that women having different educational levels have attitude to causes of VAW, domestic violence and sexual violence differently with the statistical significance level of 0.05, and emotional violence and participation in protecting and solving VAW differently with the statistical significance level of 0.01. For marital status, women have attitude to sexual violence differently with the statistical significance level of 0.01. Moreover, women having different attitude to gender equity have attitude to violence against women in all five areas differently with the statistical significance level of 0.01.

Keywords: Attitude, Violence against Women, Urban Community

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2542 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เดือนพฤศจิกายนของทุกปีเป็นเดือนยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี เพื่อให้มีการรณรงค์เผยแพร่ปัญหาความรุนแรงต่อสตรีทั่วประเทศ รวมถึงกำหนดมาตรการให้โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทุกแห่งจัดให้มีศูนย์ช่วยเหลือเด็กและสตรีในภาวะวิกฤติ ซึ่งมีการทำงานเป็นทีม สหวิชาชีพในการให้ความช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกกระทำ ความรุนแรง ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับนโยบายและแผนขจัดความรุนแรงต่อเด็กและสตรี [1] ในปี พ.ศ. 2551 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในปี พ.ศ. 2553 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ประกาศให้เป็นปีแห่งการรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อสตรี เด็ก และความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการแก้ไขและขจัดปัญหาความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ กระนั้นก็ตาม สถานการณ์ความรุนแรงต่อสตรียังคง

มีอยู่และเพิ่มขึ้นอยู่เรื่อยๆ จะเห็นได้จากสถิติการให้ความช่วยเหลือของศูนย์พึ่งได้ที่ให้ความช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกกระทำรุนแรงในโรงพยาบาล 253 แห่งทั่วประเทศ พบว่าสถานการณ์ความรุนแรงในเด็กและสตรีมีแนวโน้มเพิ่มทุกปี ใน ปี พ.ศ. 2548 มีจำนวน 11,542 ราย เฉลี่ย 32 รายต่อวัน ปี พ.ศ. 2549 จำนวน 13,550 ราย เฉลี่ย 37 รายต่อวัน และปี พ.ศ. 2550 มีผู้ขอความช่วยเหลือแล้ว 12,225 ราย เฉลี่ย 34 รายต่อวัน โดยพบผู้หญิงถูกทำร้าย จำนวน 5,584 ราย เด็กผู้หญิง จำนวน 5,384 ราย เด็กผู้ชาย จำนวน 1,244 ราย โดยผู้กระทำความรุนแรงเป็นสามีมากที่สุด จำนวน 3,082 ราย เพื่อนหรือคนใกล้ชิด จำนวน 2,929 ราย และคนรู้จัก จำนวน 2,671 ราย [2] สถิติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงการคงอยู่ของความรุนแรงต่อสตรีในประเทศไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ได้พยายามนิยามความรุนแรงต่อสตรีมากมาย แต่ในงานวิจัยนี้ขอเสนอความหมายของความรุนแรงต่อสตรีตามปฏิญญาสากลว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรี

ปี พ.ศ. 2536 คือ การกระทำใด ๆ ที่เป็นความรุนแรงที่เกิดจากอคติทางเพศ ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดความทุกข์ทรมานแก่สตรี รวมทั้งการขู่ข่มขู่คุกคาม กีดกันเสรีภาพทั้งในที่สาธารณะและในชีวิตส่วนตัว [3] การกระทำความรุนแรงต่อสตรีมาจากสาเหตุต่างๆ อาทิเช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ความใกล้ชิด การยินยอม ปัญหาครอบครัว การหึงหวง การทะเลาะวิวาท การเมาสุรา และการติดสารเสพติด [4] รูปแบบของการกระทำความรุนแรงต่อสตรีมี 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) การทำร้ายร่างกาย เช่น ตบ ตี ตะบอง ฆาตกรรม หรือจู่โจมไฟเผา 2) การทำร้ายจิตใจ เช่น ถูกทอดทิ้ง ถูกเหยียดหยาม ดุด่า หรือบังคับขู่ข่มขู่ และ 3) การทำร้ายทางเพศ เช่น ข่มขืน ถูกกระทำอนาจาร ถูกกลืนลาม ถูกบังคับค้าประเวณี [5] ความรุนแรงต่อสตรีนับเป็นการกระทำที่ทำให้เกิดอันตรายหรือความเดือดร้อนทางกายและจิตใจต่อสตรี เช่น ถูกฆาตกรรม บาดเจ็บ พิการ ติดโรคทางเพศสัมพันธ์ และ HIV/AIDS การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ภาวะซึมเศร้า จิตหลอน โรคประสาท หรืออาจฆ่าตัวตายได้ [4-6]

นักทฤษฎีสตรีนิยมได้อธิบายถึงสาเหตุของความรุนแรงต่อสตรีมาจากการเกี่ยวพันของระบบบุรุษเป็นใหญ่ (Patriarchy) เป็นแนวคิดที่สะท้อนความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างสตรีและบุรุษ ในสังคมบุรุษเป็นใหญ่นั้นบุรุษจะเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์ของสังคมที่หยั่งรากลึกฝังในฐานคติของสถาบันทางสังคม เช่น ศาสนา ครอบครัว การศึกษา จารีตประเพณี และระบบความเชื่อต่างๆ ที่ถูกส่งผ่านจากรุ่นสู่รุ่นในลักษณะคำสอน สุภาษิต คำพังเพย พิธีกรรม หรือแบบแผนการปฏิบัติต่างๆ ที่ทำให้สตรียอมรับสถานะที่ด้อยกว่า พึ่งพิง และขึ้นตรงต่อบุรุษ ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศ สตรีจึงกลายเป็นผู้ถูกกดขี่และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ทั้งทางด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ สิทธิในการครอบครองทรัพย์สิน การตัดสินใจในนามัยเจริญพันธุ์ของตนเอง เป็นต้น

การยึดถือระบบบุรุษเป็นใหญ่ทำให้สตรีส่วนใหญ่ยอมรับความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับตนเอง กล่าวได้ว่าอิทธิพลของความรุนแรงเชิงวัฒนธรรมได้ซึมผ่านไปทุกระดับของโครงสร้างทางสังคม [7-8] ดังงานวิจัยของวันทนี วิสิกะสิน และสุนีย์ เหมะประสิทธิ์ ได้ศึกษาค่านิยมและทัศนคติของสังคมไทยต่อปัญหาความรุนแรงต่อสตรีพบว่า สาเหตุของปัญหาความรุนแรงในสังคมไทยมาจากการอบรมเลี้ยงดูและสังคมที่บุรุษเป็นใหญ่ [9]

การแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีต้องอาศัยความร่วมมือวางแผนจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และรวมไปถึงการปรับเปลี่ยนทัศนคติของปัจเจกบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวสตรีให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องต่อเรื่องความรุนแรงต่อสตรี ไม่มองว่าเป็นความผิดของสตรีเอง ไม่เพิกเฉยเมื่อพบการทำร้ายสตรี และการเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยเผยแพร่และให้ข้อมูลเรื่องความรุนแรงต่อสตรี ดังนั้นงานวิจัยจึงมุ่งศึกษาทัศนคติความรุนแรงต่อสตรีของสตรีที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมือง เพราะกลุ่มสตรีเหล่านี้เป็นผู้ด้อยโอกาส ไม่มีความมั่นคงในด้านอาชีพและรายได้ ขาดโอกาสในการรับบริการต่างๆ ทางสังคม และเข้าถึงข้อมูลน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับคนทั่วไป อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อสตรีในชุมชนเมืองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีของสตรีในชุมชนเมือง
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างทางลักษณะภูมิหลังและทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษต่อทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะ

เจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. เลือกชุมชนนวลจิต เขตพัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นชุมชนตัวอย่าง มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 472 ครัวเรือน

2. ใช้วิธีคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan [10] ซึ่งได้จำนวน 214 ครัวเรือน

3. สุ่มเลือกสตรี 1 คน จากแต่ละ 200 ครัวเรือน รวมกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสตรี จำนวน 200 คน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตอบเครื่องมือวิจัยเพื่อหาความเชื่อมั่น คือ สตรีที่อาศัยในชุมชนบ้านมนังคศิลา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 29 คน ก่อนจะนำไปให้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทำการตอบเครื่องมือวิจัยต่อไป จากนั้นผู้วิจัยได้ประสานผู้แทนชุมชนนวลจิต ส่งแบบสอบถามให้สตรีในชุมชนนวลจิตเป็นผู้ตอบในเดือนพฤศจิกายน และนัดหมายวันรับแบบสอบถามกลับคืนในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2552

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างเครื่องมือวิจัยในรูปแบบของแบบสอบถาม และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาประกอบด้วย 6 แบบวัด ได้แก่

1. แบบวัดทัศนคติด้านสาเหตุความรุนแรง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบ มีดังนี้

3.0-6.9 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติต่อสาเหตุความรุนแรงต่อสตรีน้อย

7.0-9.9 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติต่อสาเหตุความรุนแรงต่อสตรีปานกลาง

10.0-12.0 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติต่อสาเหตุความรุนแรงต่อสตรีมาก

2. แบบวัดทัศนคติด้านความรุนแรงในครอบครัวมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 สำหรับ

ค่าพิสัยของคะแนนทัศนคติด้านความรุนแรงในครอบครัวอยู่ระหว่าง 10-40 คะแนน เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบ มีดังนี้

10.0-20.0 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติต่อความรุนแรงในครอบครัวน้อย

20.1-29.9 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติต่อความรุนแรงในครอบครัวปานกลาง

30.0-40.0 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติต่อความรุนแรงในครอบครัวมาก

3. แบบวัดทัศนคติด้านความรุนแรงทางเพศ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76 เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบมีดังนี้

10.0-20.0 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติต่อความรุนแรงทางเพศน้อย

20.1-29.9 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติต่อความรุนแรงทางเพศปานกลาง

30.0-40.0 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติต่อความรุนแรงทางเพศมาก

4. แบบวัดทัศนคติด้านความรุนแรงทางจิตใจ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74 เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบมีดังนี้

3.0-6.9 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติต่อความรุนแรงทางจิตใจน้อย

7.0-9.9 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติต่อความรุนแรงทางจิตใจปานกลาง

10.0-12.0 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติต่อความรุนแรงทางจิตใจมาก

5. แบบวัดทัศนคติด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบมีดังนี้

12.0-24.0 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีน้อย

24.1-36.1 คะแนน หมายถึง สตรีมีทัศนคติ

ต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
ความรุนแรงต่อสตรีปานกลาง

36.2-48.0 คะแนน หมายถึง สตรีมี
ทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาความรุนแรงต่อสตรีมาก

6. แบบวัดทัศนคติความเสมอภาคระหว่าง
สตรีและบุรุษ ซึ่งผู้วิจัยนำแบบวัดทัศนคติความ
เสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษของ Spence และ
Helmrich [11] มาปรับใช้และได้ค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ 0.57 เกณฑ์ การแปลความหมายค่าคะแนน
เฉลี่ยน้ำหนักคำตอบมีดังนี้

10.0-20.0 คะแนน หมายถึง สตรีมี
ทัศนคติต่อความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษน้อย

20.1-29.9 คะแนน หมายถึง สตรีมี
ทัศนคติต่อความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ
ปานกลาง

30.0-40.0 คะแนน หมายถึง สตรีมี
ทัศนคติต่อความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษมาก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรี
และบุรุษ** หมายถึง ความเชื่อในความเสมอภาค
ระหว่างสตรีและบุรุษ บทบาทของสตรีไม่ได้ถูกจำกัด
เฉพาะในครอบครัว แต่ยังรวมไปถึงการตัดสินใจ
การหาเลี้ยงชีพ ความเป็นผู้นำเช่นเดียวกับบุรุษ
รวมถึงการแบ่งปันในภาระหน้าที่รับผิดชอบใน
ครอบครัวของบุรุษด้วย

2. **ทัศนคติด้านสาเหตุของความรุนแรง
ต่อสตรี** หมายถึง แนวความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย
ที่ก่อให้เกิดความรุนแรงต่อสตรี เช่น ความหึงหวง
การเสพยาเสพติด หรือการดื่มสุรา

3. **ทัศนคติด้านความรุนแรงในครอบครัว**
หมายถึง ความรู้สึกเกี่ยวกับการกระทำ ความรุนแรง
ต่อสตรีในครอบครัว ไม่ว่าจะ เป็นมุมมองว่าเป็นเรื่อง
ภายในครอบครัว ลักษณะครอบครัวที่มักเกิดความ
รุนแรง ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เป็นต้น

4. **ทัศนคติด้านความรุนแรงทางเพศ**
หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำ ความ
รุนแรงทางเพศต่อสตรีไม่ว่าจะเป็นผู้กระทำความ
รุนแรง ลักษณะของสตรีที่ถูกกระทำความรุนแรง
เวลา และสถานที่เกิดความรุนแรงทางเพศ

5. **ทัศนคติด้านความรุนแรงทางจิตใจ**
หมายถึง ความรู้สึกเกี่ยวกับการกระทำ ความรุนแรง
ทางจิตใจต่อสตรีในรูปแบบต่างๆ เช่น ดุถูก เยาะเย้ย
ถูกทอดทิ้ง ละเลยไม่เอาใจใส่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ
สภาพจิตใจของสตรี

6. **ทัศนคติด้านการมีส่วนร่วมในการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี**
หมายถึง ความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมที่จะเข้าไป
เจรจาไกล่เกลี่ย ให้ความช่วยเหลือในกรณีที่เกิด
เหตุการณ์ความรุนแรงต่อสตรี รวมไปถึงมุมมอง
เกี่ยวกับบทบาทของหน่วยงานของรัฐและชุมชน
ในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี

7. **สตรีในชุมชนเมือง** หมายถึง สตรีที่มี
ถิ่นฐานที่อยู่อาศัยของประชากรจำนวนมาก ความ
หนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่สูง ประชากรมีความ
หลากหลายในด้านลักษณะอาชีพ มีรูปแบบความ
สัมพันธ์ทางสังคมผสมผสานกันทั้งแบบกันเองและ
แบบทางการ

ผลการวิจัย

1. ลักษณะภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีอายุอยู่ระหว่าง
40 ปีขึ้นไป จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5
อายุเฉลี่ยประมาณ 36 ปี อายุุน้อยที่สุดคือ 15 ปี และ
อายุมากที่สุดคือ 83 ปี มีสถานภาพโสดเป็นส่วนใหญ่
จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 ระดับการศึกษา
ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
มากที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2
กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ จำนวน 170 คน
คิดเป็นร้อยละ 85.6 โดยเป็นลูกจ้าง/รับจ้างมากที่สุด

จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 และมีรายได้ต่อเดือนสูงสุดคือ 30,000 บาท และรายได้ต่อเดือนต่ำสุดคือ 2,500 บาท รายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 7,426 บาท สำหรับรายจ่ายต่อเดือนสูงสุดคือ 100,001 บาท รายจ่ายต่อเดือนต่ำสุดคือ 2,000 บาท และมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 6,442 บาท

2. การวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความหมายของทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี

ในส่วนนี้ใช้สถิติพรรณนาเพื่อหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติเกี่ยวกับ

ความรุนแรงต่อสตรีทั้ง 5 ด้าน ดังตารางที่ 1 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความหมายของของทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี ผลการวิเคราะห์พบว่า สตรีมีทัศนคติด้านสาเหตุความรุนแรงต่อสตรี ($\bar{x} = 9.77$) ด้านความรุนแรงในครอบครัว ($\bar{x} = 28.91$) และด้านความรุนแรงทางจิตใจ ($\bar{x} = 9.27$) อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ สตรีมีทัศนคติด้านความรุนแรงทางเพศ ($\bar{x} = 32.59$) และด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี ($\bar{x} = 40.36$)

ตารางที่ 1 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความหมายของทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี

ทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี	N	min	max	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความหมาย
1. ทัศนคติด้านสาเหตุความรุนแรงต่อสตรี	198	5	12	9.77	1.65	ปานกลาง
2. ทัศนคติด้านความรุนแรงในครอบครัว	197	22	36	28.91	2.56	ปานกลาง
3. ทัศนคติด้านความรุนแรงทางเพศ	196	21	40	32.59	4.04	มาก
4. ทัศนคติด้านความรุนแรงทางจิตใจ	194	4	12	9.27	1.47	ปานกลาง
5. ทัศนคติด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี	198	31	48	40.36	4.08	มาก

3. การวิเคราะห์ความแตกต่างในลักษณะภูมิหลัง และทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษต่อทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี

ในส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างด้านทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีทั้ง 5 ด้านตามลักษณะภูมิหลัง และทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ โดยจะใช้สถิติเชิงวิเคราะห์ ได้แก่ t-Test และ F-Test

3.1 ทัศนคติด้านสาเหตุของความรุนแรง

3.1.1 ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 2 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติด้านสาเหตุของ

ความรุนแรงต่อจำแนกตามลักษณะภูมิหลัง และทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติด้านสาเหตุของความรุนแรงต่อสตรีจำแนกตามระดับการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 2.66$) โดยสตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติด้านสาเหตุของความรุนแรงต่อสตรีสูงสุด ($\bar{x} = 10.21$) และสตรีที่จบระดับประถมศึกษาศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 9.50$)

ตารางที่ 2 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติด้านสาเหตุของความรุนแรงต่อจำแนกตามลักษณะภูมิหลัง และทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ

ตัวแปรอิสระ	N	$\bar{x}$	S.D.	t	F
1. ลักษณะภูมิหลัง					
1.1 อายุ	196				0.26
1) 15-29 ปี	70	9.84	1.68		
2) 30-39 ปี	62	9.82	1.65		
3) 40 ปีขึ้นไป	66	9.65	1.65		
1.2 สถานภาพสมรส	195				0.49
1) โสด	121	10.08	1.66		
2) สมรส	53	9.30	1.57		
3) หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย	24	9.25	1.48		
1.3 ระดับการศึกษา	195				2.55**
1) ประถมศึกษา	48	9.50	1.42		
2) มัธยมศึกษาตอนต้น	64	9.51	1.63		
3) มัธยมศึกษาตอนปลาย	46	10.21	1.65		
4) อนุปริญญาขึ้นไป	37	10.07	1.82		
1.4 การประกอบอาชีพ	196			-0.73	
1) ประกอบอาชีพ	168	9.75	1.65		
2) ไม่ประกอบอาชีพ	28	10.00	1.72		
1.5 รายได้ต่อเดือน	198				0.75
1) 2,500-5,000 บาท	73	9.95	1.50		
2) 5,001-7,000 บาท	62	9.62	1.67		
3) 7,001 บาทขึ้นไป	63	9.69	1.81		
1.6 รายจ่ายต่อเดือน	198				1.01
1) 2,000-4,000 บาท	80	9.78	1.70		
2) 4,001-6,000 บาท	70	9.94	1.60		
3) 6,001 บาทขึ้นไป	48	9.50	1.66		
2. ทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ	196			-2.82**	
2.1 อนุรักษ์นิยม	--	--	--		
2.2 ปานกลาง	116	9.46	1.44		
2.3 สมัยใหม่	80	9.50	1.85		

หมายเหตุ: *p < 0.05, ** p < 0.01

3.1.2 ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติด้านสาเหตุของความรุนแรงต่อสตรีจำแนกตามทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($t = -2.82$) โดยสตรี

ที่มีแนวความคิดสมัยใหม่มีค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติด้านสาเหตุของความรุนแรงต่อสตรีสูงสุด ($\bar{x} = 10.16$) สตรีที่มีแนวความคิดปานกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x} = 9.46$)

3.2 ทศนคติด้านความรุนแรงในครอบครัว

3.2.1 ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 3

พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติด้านความรุนแรงในครอบครัวจำแนกตามระดับการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 2.89$) โดยสตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติด้านความรุนแรงในครอบครัวสูงที่สุด ($\bar{x} = 29.77$) และสตรีที่จบระดับประถมศึกษาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 28.23$)

3.2.2 จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์

พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติด้านความรุนแรงในครอบครัวต่อสตรีจำแนกตามทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($t = -2.76$) โดยสตรีที่มีแนวความคิดสมัยใหม่มีค่าเฉลี่ยทัศนคติด้านความรุนแรงในครอบครัวสูงที่สุด ($\bar{x} = 29.53$) สตรีที่มีแนวความคิดปานกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 28.51$)

ตารางที่ 3 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติด้านความรุนแรงในครอบครัวต่อจำแนกตามลักษณะภูมิหลัง และทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ

ตัวแปรอิสระ	N	$\bar{x}$	S.D.	t	F
1. ลักษณะภูมิหลัง					
1.1 อายุ	197				0.46
1) 15-29 ปี	71	29.04	2.81		
2) 30-39 ปี	61	29.03	2.41		
3) 40 ปีขึ้นไป	65	28.66	2.43		
1.2 สถานภาพสมรส	195				0.26
1) โสด	122	28.84	2.78		
2) สมรส	51	29.13	2.13		
3) หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย	23	28.18	2.31		
1.3 ระดับการศึกษา	193				2.89*
1) ประถมศึกษา	47	28.23	2.58		
2) มัธยมศึกษาตอนต้น	64	28.95	2.39		
3) มัธยมศึกษาตอนปลาย	41	29.77	2.74		
4) อนุปริญญาขึ้นไป	41	28.73	2.43		
1.4 การประกอบอาชีพ	195			-0.50	
1) ประกอบอาชีพ	168	28.88	2.58		
2) ไม่ประกอบอาชีพ	27	29.14	2.52		
1.5 รายได้ต่อเดือน	197				0.33
1) 2,500-5,000 บาท	71	29.02	2.57		
2) 5,001-7,000 บาท	62	28.69	2.56		
3) 7,001 บาทขึ้นไป	64	29.00	2.57		
1.6 รายจ่ายต่อเดือน	193				0.01
1) 2,000-4,000 บาท	79	28.93	2.81		
2) 4,001-6,000 บาท	70	28.87	2.16		
3) 6,001 บาทขึ้นไป	4	28.93	2.71		
2. ทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ	193			-2.76**	
2.1 อนุรักษ์นิยม	--	--	--		
2.2 ปานกลาง	113	28.51	2.40		
2.3 สมัยใหม่	80	19.53	2.71		

หมายเหตุ: *p < 0.05, ** p < 0.01

3.3 ทศนคติด้านความรุนแรงทางเพศ

3.3.1 ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4

พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยทศนคติด้านความรุนแรงทางเพศจำแนกตามระดับการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 2.84$) โดยสตรีที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาขึ้นไปมีค่าคะแนนเฉลี่ยทศนคติด้านความรุนแรงทางเพศสูงสุด ($\bar{x} = 33.56$) และสตรีที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 31.68$) นอกจากนี้ สตรีสถานภาพการสมรสมีความแตกต่างกันในค่าคะแนนเฉลี่ยทศนคติด้านความรุนแรงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 5.73$) โดยสตรีที่ยังเป็นโสดมีค่าคะแนนเฉลี่ยทศนคติด้าน

ความรุนแรงทางเพศสูงสุด ($\bar{x} = 33.32$) และสตรีที่เป็นหม้าย หย่าร้าง และแยกกันอยู่กับสามี มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 31.33$)

3.3.2 จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์

พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยทศนคติด้านความรุนแรงทางเพศจำแนกตามทศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($t = -8.90$) โดยสตรีที่มีแนวความคิดสมัยใหม่มีค่าเฉลี่ยทศนคติด้านความรุนแรงทางเพศสูงสุด ($\bar{x} = 35.77$) และสตรีที่มีแนวความคิดความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 30.66$)

ตารางที่ 4 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยทศนคติด้านความรุนแรงทางเพศต่อจำแนกตามลักษณะภูมิหลังและทศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ

ตัวแปรอิสระ	N	$\bar{x}$	S.D.	t	F
1. ลักษณะภูมิหลัง					
1.1 อายุ	196				0.27
1) 15-29 ปี	69	32.79	3.96		
2) 30-39 ปี	61	32.68	4.02		
3) 40 ปีขึ้นไป	66	32.30	4.18		
1.2 สถานภาพสมรส	195				5.73**
1) โสด	120	33.32	3.90		
2) สมรส	51	31.37	3.99		
3) หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย	24	31.33	3.70		
1.3 ระดับการศึกษา	195				2.84*
1) ประถมศึกษา	48	32.20	3.67		
2) มัธยมศึกษาตอนต้น	63	31.68	3.98		
3) มัธยมศึกษาตอนปลาย	45	33.53	4.32		
4) อนุปริญญาขึ้นไป	39	33.56	3.97		
1.4 การประกอบอาชีพ	194			-0.02	
1) ประกอบอาชีพ	166	32.62	3.99		
2) ไม่ประกอบอาชีพ	28	32.64	4.48		
1.5 รายได้ต่อเดือน	196				1.58
1) 2,500-5,000 บาท	73	33.16	3.65		
2) 5,001-7,000 บาท	61	31.91	4.25		
3) 7,001 บาทขึ้นไป	62	32.59	4.22		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	N	$\bar{x}$	S.D.	t	F
1.6 รายจ่ายต่อเดือน	196				0.83
1) 2,000-4,000 บาท	81	33.02	3.92		
2) 4,001-6,000 บาท	68	32.41	4.24		
3) 6,001 บาทขึ้นไป	47	32.12	3.97		
2. ทศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ	192			-8.90**	
2.1 อนุรักษ์นิยม	--	--	--		
2.2 ปานกลาง	113	30.66	2.57		
2.3 สมัยใหม่	79	35.77	4.18		

หมายเหตุ: *p < 0.05, ** p < 0.01

3.4 ทศนคติด้านความรุนแรงทางจิตใจ
3.4.1 ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยทศนคติด้านความรุนแรงทางจิตใจจำแนกตามระดับการศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (F = 3.50) โดยสตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}$ = 9.88) และสตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}$ = 9.04)

3.4.2 จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยทศนคติด้านความรุนแรงทางจิตใจจำแนกตามทศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (t = 3.06) โดยสตรีที่มีแนวความคิดปานกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยทศนคติด้านความรุนแรงทางจิตใจสูงสุด ($\bar{x}$ = 9.51) และสตรีที่มีความคิดสมัยใหม่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}$ = 8.87)

ตารางที่ 5 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยทศนคติด้านความรุนแรงทางจิตใจต่อจำแนกตามลักษณะภูมิหลังและทศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ

ตัวแปรอิสระ	N	$\bar{x}$	S.D.	t	F
1. ลักษณะภูมิหลัง					
1.1 อายุ	194				0.25
1) 15-29 ปี	68	9.23	1.37		
2) 30-39 ปี	61	3.21	1.42		
3) 40 ปีขึ้นไป	65	9.38	1.62		
1.2 สถานภาพสมรส	194				0.49
1) โสด	119	9.36	1.50		
2) สมรส	51	9.15	1.46		
3) หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย	24	9.12	1.36		
1.3 ระดับการศึกษา	193				3.50**
1) ประถมศึกษา	48	3.04	1.58		
2) มัธยมศึกษาตอนต้น	63	9.14	1.26		
3) มัธยมศึกษาตอนปลาย	45	9.88	1.48		
4) อนุปริญญาขึ้นไป	37	9.08	1.51		

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	N	$\bar{x}$	S.D.	t	F
1.4 การประกอบอาชีพ	192			-0.84	
1) ประกอบอาชีพ	164	9.24	1.49		
2) ไม่ประกอบอาชีพ	28	9.50	1.40		
1.5 รายได้ต่อเดือน	194				1.44
1) 2,500-5,000 บาท	73	9.36	1.52		
2) 5,001-7,000 บาท	61	9.01	1.48		
3) 7,001 บาทขึ้นไป	60	9.43	1.38		
1.6 รายจ่ายต่อเดือน	194				0.28
1) 2,000-4,000 บาท	80	9.21	1.49		
2) 4,001-6,000 บาท	67	9.38	1.58		
3) 6,001 บาทขึ้นไป	47	9.23	1.27		
2. ทศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ	192			3.06**	
2.1 อนุรักษ์นิยม	--	--	--		
2.2 ปานกลาง	113	9.51	1.35		
2.3 สมัยใหม่	79	8.87	1.52		

หมายเหตุ: *p < 0.05, ** p < 0.01

3.5 ทศนคติด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี

3.5.1 ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี จำแนกตามระดับการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 3.85$) โดยสตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีสูงสุด ($\bar{x} = 41.79$) และสตรีที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 39.25$)

3.5.2 จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี จำแนกตามทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($t = -3.62$) โดยสตรีที่มีแนวความคิดสมัยใหม่มีค่าเฉลี่ยทัศนคติด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีสูงสุด ($\bar{x} = 41.48$) และสตรีที่มีทัศนคติความเสมอภาคระดับปานกลางมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 39.44$)

ตารางที่ 6 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี
 ต่อจำแนกตามลักษณะภูมิหลังและทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ

ตัวแปรอิสระ	N	$\bar{x}$	S.D.	t	F
1. ลักษณะภูมิหลัง					0.01
1.1 อายุ	198				
1) 15-29 ปี	69	40.31	4.19		
2) 30-39 ปี	62	40.35	4.06		
3) 40 ปีขึ้นไป	67	40.41	4.07		
1.2 สถานภาพสมรส	197				1.97
1) โสด	120	40.79	4.14		
2) สมรส	53	39.49	4.08		
3) หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย	24	40.00	3.66		
1.3 ระดับการศึกษา	197				3.85**
1) ประถมศึกษา	48	39.25	3.85		
2) มัธยมศึกษาตอนต้น	64	39.92	3.91		
3) มัธยมศึกษาตอนปลาย	44	41.79	4.03		
4) อนุปริญญาขึ้นไป	41	41.04	4.07		
1.4 การประกอบอาชีพ	196			0.060	
1) ประกอบอาชีพ	169	40.33	4.08		
2) ไม่ประกอบอาชีพ	27	40.85	4.17		
1.5 รายได้ต่อเดือน	198				0.44
1) 2,500-5,000 บาท	72	40.47	4.03		
2) 5,001-7,000 บาท	62	39.96	4.09		
3) 7,001 บาทขึ้นไป	64	40.62	4.21		
1.6 รายจ่ายต่อเดือน	198				0.40
1) 2,000-4,000 บาท	80	40.66	4.17		
2) 4,001-6,000 บาท	70	40.25	4.15		
3) 6,001 บาทขึ้นไป	48	40.02	4.00		
2. ทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ	194			-3.62**	
2.1 อนุรักษ์นิยม	--	--			
2.2 ปานกลาง	114	39.44			
2.3 สมัยใหม่	80	41.48			

หมายเหตุ: *p < 0.05, ** p < 0.01

สรุปและอภิปรายผล

1. ระดับทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า สตรีมีทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีระดับปานกลางใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) สาเหตุความรุนแรงต่อสตรี 2) ความรุนแรงในครอบครัว และ 3) ความรุนแรงทางจิตใจ และสตรีมีทัศนคติด้านความรุนแรงทางเพศและด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะความรุนแรงทางเพศมักปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชนมากกว่า เนื่องจากเป็นข่าวสะเทือนขวัญและสร้างความวิตกกังวลของสมาชิกในสังคมอย่างยิ่ง ดังสถิติความรุนแรงต่อสตรีจากรายงานข่าวและบทความที่เสนอโดยสื่อมวลชนรวบรวมโดยมูลนิธิเพื่อนหญิง ระหว่างปี พ.ศ. 2540-2542 จากหนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน ข่าวสด และกรุงเทพธุรกิจ ที่ได้พิมพ์ในกรอบแรก พบว่ามีกรณีข่มขืนและพยายามข่มขืนมากที่สุด [7] นอกจากนี้ สถิติจำนวนการดำเนินคดีความผิดที่เกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเราที่พิจารณาเสร็จสิ้นในศาลชั้นต้นและศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักรมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2549 มีคดีเพิ่มจากปี พ.ศ. 2545 เกือบเท่าตัวจาก 4,896 คดี เป็น 9,653 คดี [12] ทำให้เกิดการตื่นตัวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีจึงได้เกิดความพยายามจากหลายฝ่ายในการแก้ไขปัญหากฎหมายอาญาในฐานะความผิดทางเพศ สำหรับความรุนแรงในครอบครัวนั้น ในสมัยก่อนมักถูกมองเป็นเรื่องของครอบครัวเป็นเรื่องของสามีภรรยาหรือระหว่างบิดา มารดา และลูก ทำให้ถูกละเลยมาตลอด ดังผลสำรวจของเอแบคโพลล์จากประชาชนทั่วไปที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปในกรุงเทพฯ รวมทั้งสิ้น 1,021 ตัวอย่าง เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2551 พบว่าคนไทยในปัจจุบันมีความคิดว่าความรุนแรงเป็นเรื่องในครอบครัวคนอื่นถึงร้อยละ

65.7 [13] แต่เมื่อสถานการณ์ความรุนแรงและส่งผลกระทบทางจิตใจรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ

2. สตรีที่มีลักษณะภูมิหลังต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ที่สำคัญสรุปว่า สตรีที่มีระดับการศึกษาและสถานภาพต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี โดยสตรีที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีทั้ง 5 ด้านต่างกัน ซึ่งสตรีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีสูงสุดทั้ง 4 ด้าน ยกเว้นด้านความรุนแรงทางเพศ ทั้งนี้ความรุนแรงต่อสตรีเป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวข้องกับผู้กระทำความรุนแรงที่ใกล้ชิด เช่น สามี บิดา แฟนหรือคนรัก ญาติพี่น้อง และคนใกล้ชิดที่ไม่รู้จัก เป็นที่น่าสังเกตว่าทำไมสตรีที่จบมัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีสูงสุด อาจเป็นเพราะสตรีกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีการศึกษาค่อนข้างปานกลาง สามารถติดตามข่าวสารทางสังคมได้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่า ในทางกลับกันสตรีที่มีการศึกษาสูงหากเผชิญความรุนแรงอาจทำให้รู้สึกอับอายได้ ไม่กล้าที่จะขอความช่วยเหลือหรือบอกกล่าวใดๆ ได้

ส่วนสตรีที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีทัศนคติด้านความรุนแรงทางเพศต่างกัน โดยสตรีที่โสดมีทัศนคติด้านความรุนแรงทางเพศสูงกว่าสถานภาพอื่นๆ อาจเป็นเพราะว่าสตรีเหล่านี้มีความเชื่อมั่นและความเป็นอิสระมากกว่า ส่วนสตรีที่แต่งงานแล้วยังคงต้องประคับประคองชีวิตสมรสต่อไป ซึ่งงานวิจัยของนิจวรรณ วีรวัฒน์โนดม [14] ที่ศึกษาความรุนแรงต่อสตรีจากสตรีอายุ 15-44 ปี ที่มารับบริการ ณ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลชัยนาทพบว่า สตรีเหล่านี้ถูกกระทำความรุนแรงทางจิตใจ ทางเพศ และทางร่างกาย สตรีที่สมรสแล้วจะถูกกระทำความรุนแรงจากสามีมากที่สุด นอกจากนี้ผลการวิจัยของนาถฤดี เด่นดวง [15] ที่ศึกษา

การข่มขืนระหว่างสามีภรรยาพบว่า การข่มขืนที่สามีกระทำกับภรรยาไม่มีการใช้กำลังบังคับเพื่อข่มขืนกระทำซ้ำเรา การทำร้ายร่างกายร่วมกับการข่มขืน การทารุณเพื่อการตอบสนองทางเพศ การทรมาณหรือการร่วมเพศในลักษณะวิปริตต่างๆ กับภรรยาของตนโดยภรรยาไม่ยินยอม โดยอาจกระทำทั้งการข่มขืนทางช่องคลอด ปาก ทวารหนักโดยอวัยวะเพศชายและหรือวัตถุ ทั้งนี้เพราะสตรีที่ถูกทารุณจากสามีเป็นเรื่องในครอบครัว ภรรยาควรเชื่อฟังสามีและให้อำนาจในการตัดสินใจ และไม่มีสิทธิปฏิเสธเมื่อสามีมีความต้องการทางเพศ [16]

3. สตรีที่มีทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษมีทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ที่สำคัญสรุปว่า สตรีที่มีทัศนคติความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษต่างกัมีทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีทั้ง 5 ด้านต่างกัน โดยสตรีที่มีหัวสมัยใหม่จะมีทัศนคติความรุนแรงต่อสตรีสูงกว่า หมายความว่าสตรีเหล่านี้มีความเชื่อว่าความรุนแรงเป็นเรื่องที่ยอมรับไม่ได้ เป็นการริดรอนสิทธิเสรีภาพทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งสะท้อนลักษณะสังคมที่บุรุษเป็นใหญ่ สตรีกลายเป็นผู้ถูกกดขี่และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ทั้งทางด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ สิทธิในการครอบครองทรัพย์สิน การตัดสินใจอนามัยเจริญพันธุ์ของตนเอง เป็นต้น [7] ดังเช่นงานวิจัยของศิริชัย โชติรัตน์ [17] ได้ศึกษาความรุนแรงในครอบครัวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียงพบว่า สามีที่ทำร้ายร่างกายภรรยา มีทัศนคติทางเพศในเชิงยกย่องบุรุษมีอำนาจ สิทธิ และสถานะเหนือกว่าสตรี ดังนั้นสตรีที่มีความคิดทันสมัยจึงมักจะมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวศึกษาเพศศึกษา สิทธิในเนื้อตัวร่างกาย ศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ และความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ [16]

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการสร้างเสริมทัศนคติเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรีและความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ

1.1 ภาครัฐ

1.1.1 ควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่เหมาะสมแก่สตรีในชุมชนเมืองเกี่ยวกับประเด็นศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์และความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ

1.1.2 ให้มีการปกป้องคุ้มครองและจัดบริการโดยเฉพาะแก่สตรีกลุ่มที่นำห่วงใยเป็นพิเศษ

1.1.3 ให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการวางแผนป้องกันและการช่วยเหลือทุกระดับ

1.1.4 เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักเรื่องศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ อคติทางเพศแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี

1.2 ภาคเอกชนควรร่วมมือกับภาครัฐในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนในสังคมไทยในด้านศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ และความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ

1.3 ภาคประชาสังคมควรมีการทำงานในชุมชนมากขึ้น มุ่งเน้นในการรณรงค์ปรับเปลี่ยนทัศนคติของชุมชนต่อความรุนแรงต่อสตรี ให้ความช่วยเหลือและการฟื้นฟูช่วยเหลือให้ผู้ถูกระทำรุนแรงกลับคืนสู่สังคมได้

1.4 สื่อมวลชนจะต้องผลิตและเผยแพร่สื่อสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อสตรี ความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษ และด้านสื่อที่นำเสนออคติทางเพศที่มุ่งแสวงหาประโยชน์จากรีเอนร่างของสตรี อีกทั้งควรมีการตรวจสอบ เฝ้าระวังและส่งสัญญาณเตือนภัยในการป้องกันและคุ้มครองสตรีจากการถูกระทำรุนแรงทางเพศ และการล่วงละเมิดทางเพศ

1.5 ชุมชนจะต้องช่วยกันสอดส่องระแวดระวังความรุนแรงต่อสตรีที่เกิดขึ้นในชุมชน เมื่อเหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้นจะต้องรีบไปไกล่เกลี่ยหรือแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทันที ไม่ควรเพิกเฉยต่อการกระทำความรุนแรงต่อสตรี นอกจากนี้ ชุมชนควรจัดความคิดที่ว่า “เรื่องของครอบครัว ไม่ควรไปยุ่งเกี่ยว” หรือ “เรื่องของเขาไม่ใช่เรื่องของเรา” แต่จะต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติมาเป็น “เรื่องของชุมชน” โดยควรให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่สตรีที่ถูกกระทำความรุนแรงทันทีและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

2.1 ศึกษาและวิจัยปัจจัยที่นำไปสู่

ความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับสตรีในชุมชนเมือง

2.2 สำรวจชุมชนต้นแบบในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี และศึกษาเชิงลึกถึงกระบวนการแก้ไขปัญหา เพื่อพัฒนาเป็นต้นแบบการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ คณะสังคมศาสตร์ที่พิจารณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปี 2553

เอกสารอ้างอิง

- [1] มูลนิธิเพื่อนหญิง. (2553). *ทำไมต้องสนใจเรื่องความรุนแรงต่อสตรี?*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2553, จาก <http://www.friendsofwomen.or.th/index.php?key=Y29udGVudD1jb250ZW50JmlkPQ=TQ=.htm>
- [2] ศูนย์พึ่งได้ ... ที่พักเด็ก-หญิงถูกทำร้าย. (2550). สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2552, จาก <http://www.thainewsland.com/?l=th&a=6510>
- [3] จะเด็จ ชาวบุรีรัมย์. (2551). การสร้างอัตลักษณ์ใหม่ของผู้ชายเลิกเหล้าเพื่อลดความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก. ใน *เอกสารการสัมมนาระดับชาติเรื่อง ผู้หญิงและการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชายในสังคมครั้งที่ 1 ประจำปี 2551*. หน้า 81-83. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว.
- [4] สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ. (2552). *ทำไม ... ความรุนแรงต่อผู้หญิงยังมีอยู่ในสังคมโลก*. สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2552, จาก <http://www.thaihealth.or.th/node/6590>
- [5] หทัยรัตน์ มาประณีต. (2548). ความรุนแรงในครอบครัว: ภัยของผู้หญิงที่สังคมต้องรับรู้. ใน *ผู้หญิงกับความรุนแรง*. หน้า 50-58. กรุงเทพฯ: สมชายการพิมพ์.
- [6] พูนศิริ วัจนะภูมิ. (2545). หน่วยที่ 5 มิติชายหญิงในครอบครัว. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัย* หน่วยที่ 1-5. หน้า 213-272. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- [7] กฤตยา อาชวนิจกุล; และคนอื่นๆ. (2546). *ความรุนแรงในชีวิตคู่กับสุขภาพผู้หญิง*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- [8] ทิชา ณ นคร. (2547). ความรุนแรงต่อผู้หญิง... ปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาโครงสร้าง? ใน *มติสตรีวิถีสังคมไทย*. หน้า 182-203. กรุงเทพฯ: อุษาการการพิมพ์.
- [9] วันทนี วาสินะสิน; และ สุนีย์ เหมะประสิทธิ์. (2545). *การศึกษาค่านิยมและทัศนคติของสังคมไทยต่อปัญหาความรุนแรงต่อผู้หญิง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- [10] Krejcie, R.V.; & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*. 30: 607-610.
- [11] Spence, J.T.; & Helmreich, R.L. (1978). *Masculinity and Femininity*. Austin: University of Texas Press.
- [12] สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2551). *แผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว.
- [13] มติชนออนไลน์. (2551). *เปิดผลวิจัยคนไทย 62% เพิกเฉยกับความรุนแรงต่อผู้หญิง*. สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2551, จาก http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1227528529&grpId=03&catid=03
- [14] นิจวรรณ วีรวัฒน์นอม. (2540). *ความรุนแรงต่อสตรี: ศึกษาในกลุ่มผู้หญิงอายุ 15-44 ปี ที่มารับบริการ ณ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลชัยนาท จังหวัดชัยนาท*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาขารณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- [15] นาถฤดี เด่นดวง. (2550). *การข่มขืนระหว่างสามีภรรยา: ทำไมต้องแก้ไขกฎหมายอาญามาตรา 276*. สืบค้นเมื่อ 28 เมษายน 2554, จาก <http://www.thaingo.org/writer/view.php?id=326>
- [16] วันทนีย์ วาสิกะสิน; และ สุนีย์ เหมะประสิทธิ์. (2541). *สังคมไทยคาดหวังอย่างไรกับผู้หญิง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [17] ศิระชัย โชติรัตน์. (2537). *ความรุนแรงในครอบครัว: กรณีสามีทำร้ายร่างกายภรรยาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.